

Descobreixen cent gravats en una cova de la Febró, un conjunt rupestre únic a Catalunya

Autor: Rosa Serres López

Data de publicació: 12-01-2024

Les figures prehistòriques, que tenen entre 5.000 i 3.000 anys d'antiguitat, representen animals i estrelles i es mantenen en un estat de conservació excepcional.

Trobada arqueològica de primer ordre a les muntanyes de Prades. Són gravats d'entre 5.000 i 3.000 anys d'antiguitat, descoberts en una sala fins ara desconeguda de la cova de la Vila, a la Febró, al Baix Camp. Segons els arqueòlegs i investigadors de l'Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social, l'IPHES, es tracta d'un conjunt rupestre excepcional i únic a Catalunya per la seva singularitat i estat de conservació.

Els gravats estan disposats en cinc línies horitzontals, una sobre l'altra, i s'hi representen diferents figures: animals, estrelles, traços amb diferents formes i una composició que sembla una divinitat amb ulls. La distribució de les figures fa que l'especialista en art prehistòric Ramon Viñas defensi que "no es tracta d'una composició atzarosa sinó tot el contrari, respon clarament a un significat simbòlic".

El panell de gravats postpaleolítics, d'uns 8 metres de llarg, simbolitzaria la visió del món que tenien les poblacions del territori durant el procés de neolitització.

Els arqueòlegs creuen que la composició "no és atzarosa" sinó que té un significat simbòlic (Arnau Pascual Monells / Departament de Cultura).

Segons explica Viñas, la majoria dels gravats estan fets directament amb els dits i alguns detalls s'haurien fet amb sílex i pals fins.

"És una de les millors coves que tenim d'art esquemàtic de Catalunya i de gran part de la península Ibèrica."

El conjunt s'emmarca en l'art esquemàtic postpaleolític, associat a les comunitats pageses i ramaderes durant la transició entre el calcolític i l'edat del bronze.

Subterrànies i amb excavació arqueològica

A Catalunya, els conjunts rupestres amb tècnica de gravat en coves subterrànies són escassos. La majoria es troben en abrics a l'aire lliure. En el cas de la Febró, destaca que a la cova es pot excavar amb perspectives de trobar molta més informació, segons explica l'investigador de l'IPHES Antonio Rodríguez Hidalgo:

"El més important és que hem trobat sediments, terra, on probablement trobarem restes de cultura material, ceràmiques i ossos de persones i animals, que podríem relacionar directament amb aquesta expressió artística."

L'excavació podria ajudar a datar amb més exactitud els gravats i a contextualitzar-los més.

Una descoberta de pel·lícula

La descoberta es va fer el maig de fa dos anys i ara s'ha fet pública. Mentre exploraven i feien tasques topogràfiques, espeleòlegs del Centre Excursionista de Catalunya i del Centre d'Excursionistes Àliga van trobar la cova de Vila, una cavitat que ja havia estat excavada per Salvador Vilaseca l'any 1941.

"A l'hora de fer la topografia de la cavitat, en un punt determinat de la cova vam trobar un petit forat d'uns 5 centímetres", explica l'espeleòleg Francesc Rubinat.

Van obrir un petit pas per on es va esmunyir Juli Serrano, també espeleòleg, que va accedir a una sala ovalada d'uns 90 metres quadrats:

"Va ser una emoció molt forta, perquè en aquell moment vaig entendre que allò era molt antic."

Acabava de descobrir la Sala dels Gravats.

Fa més de deu anys que un equip de l'IPHES treballa en aquesta zona de les muntanyes de Prades amb l'objectiu de documentar la transició entre els últims caçadors-recol·lectors i els primers agricultors-ramaders a la capçalera del riu Siurana.

Tancada i protegida per garantir-ne la conservació

L'accés a la Sala dels Gravats està tancat per seguretat i per protegir la troballa, ja que és molt important mantenir-hi les condicions atmosfèriques: la superfície on hi ha els gravats és tova i humida, molt delicada.

El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya ha declarat el jaciment bé cultural d'interès nacional, la màxima categoria de protecció que atorga la llei de patrimoni cultural català.

Ha encarregat també un estudi i està treballant en un model 3D per poder ensenyar la sala al públic mitjançant una visita virtual, ja que no s'hi podrà accedir.

Rosa Serres López

Podeu llegir l'article original a través del següent enllaç:

<https://www.ccma.cat/324/descobreixen-cent-gravats-en-una-cova-de-la-febro-un-conjunt-rupestre-unic-a-catalunya/noticia/3218472/>